

องค์กรแห่งการเรียนรู้

(Learning Organization)

นายแพทย์ ประดิษฐ์ วจินจะกุล
รองอธิบดีกรมอนามัย (CKO-KM)

สภาพแวดล้อม(นอกองค์กร) ที่พวกเราต้องเผชิญใน...วันนี้

สถานการณ์สังคม

- วัยรุ่นมีปัญหาฯ / รับน้องโหด
 - ปัญหาอาชญากรรม
- ฯลฯ

สถานการณ์ของชุมชน

- เด็กติดยา
- เล่นหวย
- ปัญหาหนี้สินของครัวเรือนฯลฯ

รัฐบาล

- การเมือง
 - นโยบาย(ใหม่)
 - ปัญหาเศรษฐกิจ
- ฯลฯ

สถานการณ์โลก

- ราคาน้ำมัน
- สิทธิบัตรยา
- ผู้ก่อการร้าย

สถานการณ์ กระทรวงสธ.

- โรคระบาด/ปัจจัยเสี่ยงมากขึ้น
 - พรบ.สุขภาพ
 - กระจายอำนาจ
- ฯลฯ

สภาพแวดล้อม(ในองค์กร)

-ความรู้หายไปจาก
หน่วยงาน เมื่อ...
ผู้เชี่ยวชาญเกษียณ/
ลาออกจากองค์กร

-งานในยุคปัจจุบันต้องการ
ความมีประสิทธิภาพ
รวดเร็ว แต่...เราไม่
สามารถต่อ ยอดงานเดิมได้
(เริ่มใหม่ทุกเรื่อง!)

-งานขาดประสิทธิภาพ
ผิดซ้ำๆในเรื่องเดิมๆ
-งานน่าเบื่อ ทำ
เหมือนเดิมทุกวัน

-งานมาก
-KPIมาก แต่..
คนทำงานเหนื่อยล้า/ท้อ
ฯลฯ

-ประชุม/อบรม
เยอะมาก แต่..
นำมาใช้ไม่ถูก !!

-เครื่องมือการทำงาน
มาก แต่..บูรณาการ
ไม่ได้(แยกส่วนทำ)

-เปลี่ยนหัวหน้า
-เปลี่ยนระบบงาน
แต่..ไม่มีคู่มือการ
ปฏิบัติงาน

แก้ปัญหาได้ด้วย...

- การจัดการความรู้ ??

ทำไมต้องจัดการความรู้ ?

1. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พ.ศ.2546

หมวด 3 มาตรา 11 ได้กำหนดว่า : ส่วนราชการมีหน้าที่ พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัด ให้เป็น บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการ เรียนรู้ร่วมกัน...

แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550 – 2554)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้าง
วัฒนธรรมสุขภาพและวิถี
ชีวิตที่มีความสุขในสังคม
แห่งสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การสร้างระบบ
บริการสุขภาพและการแพทย์ที่
ผู้รับบริการอุ่นใจ ผู้ให้บริการมี
ความสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างเอกภาพ
และธรรมาภิบาลในการจัดระบบ
สุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้าง
ระบบภูมิคุ้มกันเพื่อลดผล
กระทบจากโรคและภัย
คุกคามสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การสร้าง
ทางเลือกเพื่อสุขภาพที่
หลากหลาย&การแพทย์แผน
ไทย

วิสัยทัศน์

“สังคมอยู่เย็นเป็นสุข
ร่วมกัน”

“ระบบสุขภาพพอเพียง”

สุขภาพดี บริการดี สังคมดี

ชีวิตมีความสุขอย่างพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การสร้างระบบสุขภาพที่ยั่งยืนด้วยการจัดการความรู้

แนวคิดหลัก : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พัฒนาการของทฤษฎีการจัดการ (เครื่องมือ)

- ทฤษฎี X และทฤษฎี Y
- Grid Theory
- The Matrix Organization
- Total Quality Management (TQM)
- Organization Development (OD)
- ISO/PSO
- PMQA
- Competency

- Management by Objective (MBO)
- Planning Programming Budgeting System (PPBS)
- Zero – Based Budgeting
- Benchmarking
- Balance Scorecard (BSC)
- Team Building

๗๗๗ ... And now

KM & LO

เป้าหมายองค์กร
(GOAL)

เส้นทางคือเครื่องมือ (Mean) ต่างๆ

เป้าหมายของ KM

1. “พัฒนางาน” ให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์/งานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
2. “พัฒนาคน” คือพัฒนาทักษะผู้ปฏิบัติงาน
3. “พัฒนานวัตกรรม” คือรูปแบบใหม่ ๆ ในการส่งเสริมสุขภาพ / แนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน
4. พัฒนา “คลังความรู้” ด้านต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อให้มีศักยภาพในการทำงาน ต่อสู้ปัญหาในสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของอนาคต

การจัดการความรู้

“ชีวิต”และ“งาน”

คือ...การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์
และเป้าหมายโดยใช้ความรู้

“การทำให้เป้าหมายของเรา / กลุ่ม / องค์กรสำเร็จ
โดยใช้กระบวนการ ได้มา ของ ความรู้ และการใช้ความรู้”

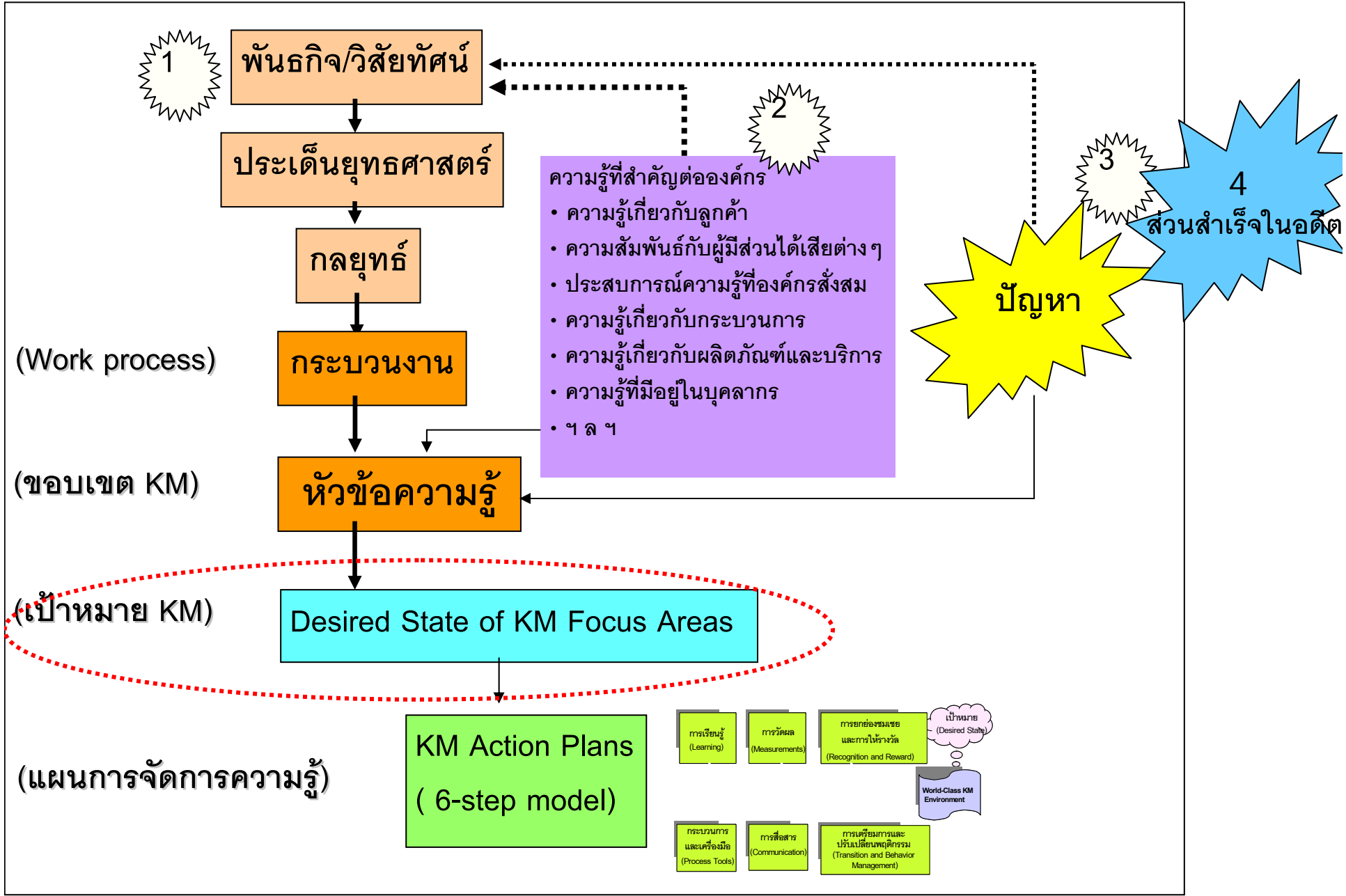
แหล่งความรู้

- ตำรา (Explicit)
- คน (Tacit) → ถอดบทเรียน

การจัดการ

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การจัดทำคลังความรู้
- การหมุนเกลียว ยกระดับความรู้
- เรียนรู้ ก่อน-ระหว่าง-สิ้นสุดโครงการ

ปฏิบัติจริงโดยประยุกต์
ให้เหมาะสมกับบริบท

ผล : พัฒนาคคน / พัฒนางาน / สร้างความรู้ใหม่ / องค์การบรรลุเป้าหมาย

องค์การบรรลุเป้าหมาย

สร้างความรู้ใหม่

พัฒนางาน

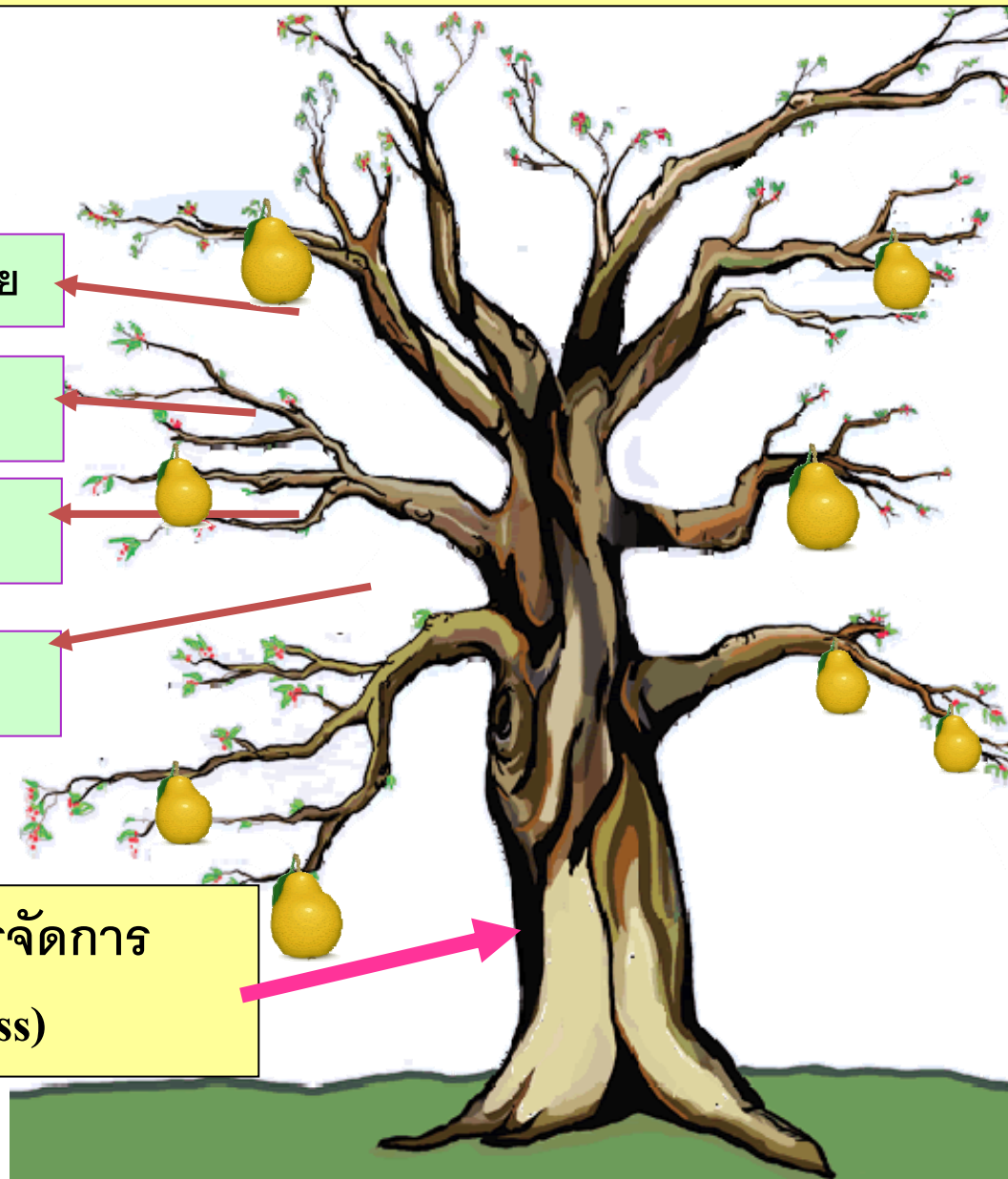
พัฒนาคคน

ลำต้น : กระบวนการจัดการ
ความรู้ (KM Process)

LO

KM

ราก : กระบวนการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลง (Change Management Process)

KM วันนี้

ต้องเขียนในเนื้องาน

!!!

KM วันนี้

ขนมสังขยา

ขนมชั้น

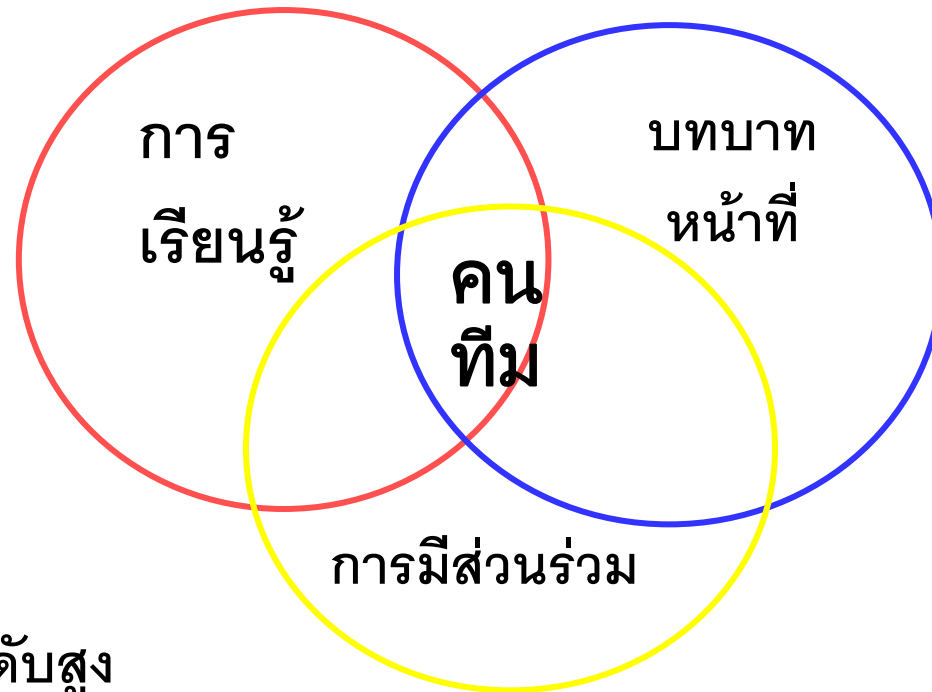
KM วันนั้

เริ่มได้ที่ตัวเราเอง !

ไม่ยากครับ

ทุกคนในองค์กรช่วยกันขับเคลื่อน KM

- ผู้บริหารระดับสูง
- คุณเอื้อ
- คุณประสาน
- คุณอำนวย
- คุณกิจ (ผู้ปฏิบัติ)
- ทีมงานทุกคนหรือชุมชนนักปฏิบัติ

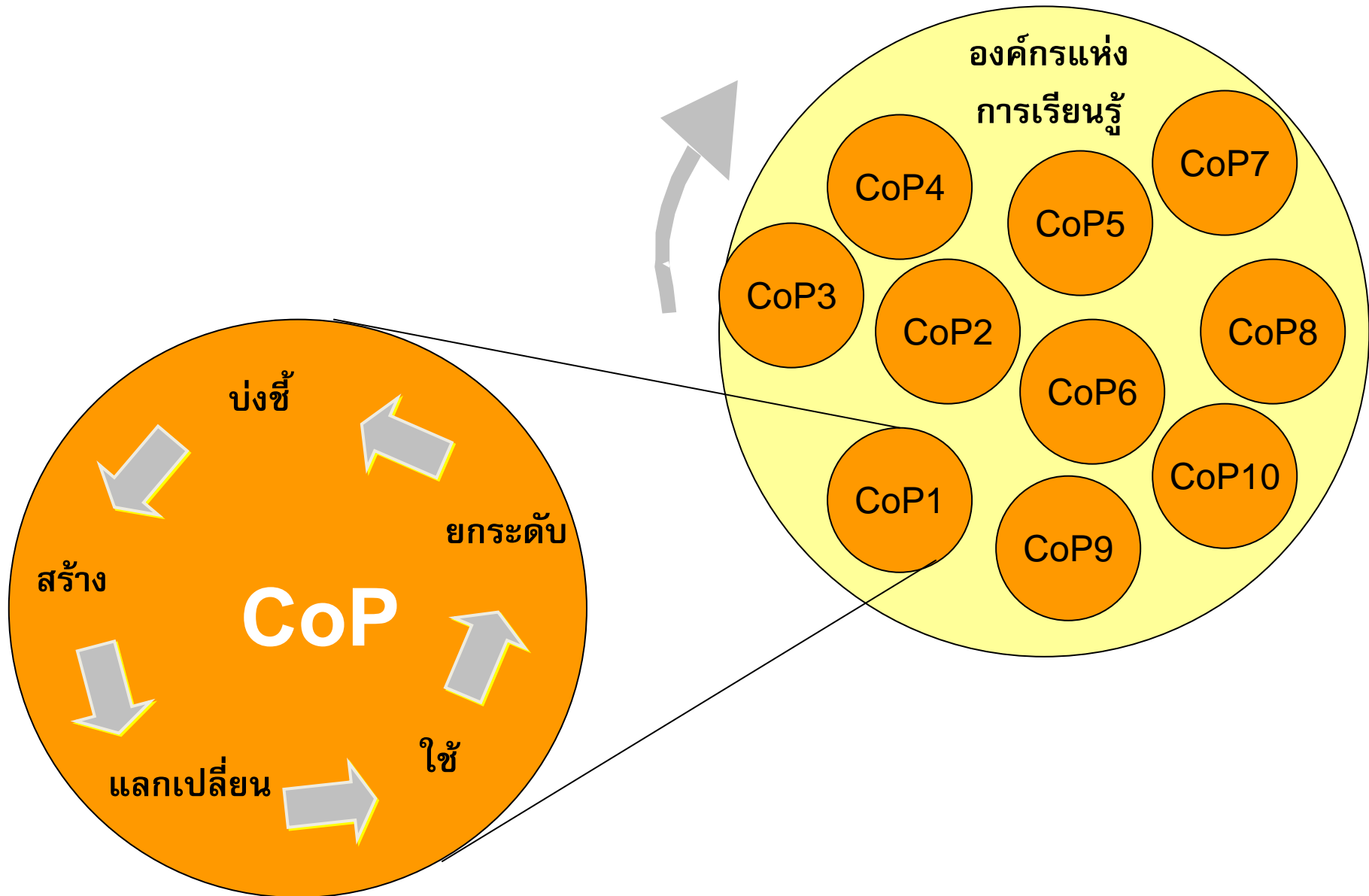
บุคคลคนสำคัญในการทำ KM

- **คุณเอื้อ: (CKO -ผู้อำนวยความสะดวก)**
 - (ยิ่งใหญ่) กำหนดทิศทาง(Road map)การจัดการความรู้ขององค์กรและให้การสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติ
 - (ชื่อย่อย) กำหนดเป้าหมายของหัวปลา
- **คุณอำนวย(K.Facilitator) : (ผู้กำกับ)**
 - เป็นผู้อำนวยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ จุดประกายความคิด
 - เชื่อมโยงความรู้ภายในและภายนอกองค์กร
 - สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สดชื่น ตื่นตัวและมีพลัง

บุคคลคนสำคัญในการทำ KM

- **คุณกิจ : (K.Practitioner-พระเอก-นางเอกตัวจริง)**
 - เป็นผู้ปฏิบัติงาน/มีความรู้จริงในเรื่องนั้น ๆ
- **คุณลิขิตหรือคุณบันทึก : (Note Taker-คนถ่ายหนัง)**
 - เป็นผู้บันทึกเนื้อหา/ประเด็นสำคัญของเรื่องหรือในการประชุมวาระต่าง ๆ
- **คุณประสาน : (Network Manager-คนประสานการถ่ายทำ)**
 - ผู้ประสานเชื่อมโยงเครือข่ายKM ระหว่างหน่วยงาน

CoP ช่วยพัฒนาไปสู่ LO

การจัดการความรู้...ระดับสำนัก

เพื่อตอบโจทย์เชิงนโยบาย (Agenda-Based)

การจัดการความรู้กรมอนามัย : กรณียุทธศาสตร์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ผู้บริหาร กรม อ. และ ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้บริหาร นักวิชาการ แพทย์
พยาบาล เจ้าหน้าที่ กรม อ.
สสจ. รพ. สอ. อปท.
เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ บุคลากร ใน
หน่วยงาน เครือข่าย และสถาบันที่
เกี่ยวข้อง

Knowledge asset

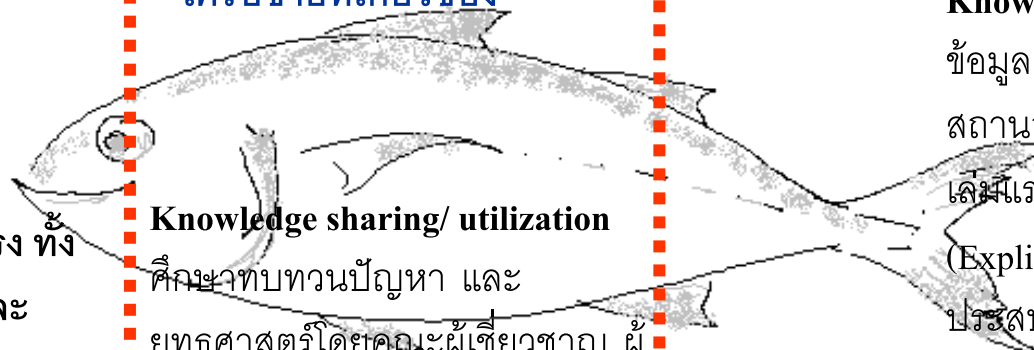
ข้อมูล องค์ความรู้เกี่ยวกับ
สถานการณ์เด็กปฐมวัย หนังสือ
เล่มแรก ดนตรีกับพัฒนาการเด็ก
(Explicit knowledge)
ประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ
ผู้บริหาร นักวิชาการ บุคลากร
เครือข่าย (tacit knowledge)

Knowledge vision

เด็กมีพัฒนาการสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้ง
ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และ
สติปัญญา

Knowledge sharing/ utilization

ศึกษาทบทวนปัญหา และ
ยุทธศาสตร์โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ผู้
ทำงานเกี่ยวกับเด็ก และให้คำแนะนำ
แก่กรมฯ จัดทำโครงการ พัฒนา
ศักยภาพพหุภาคีเพื่อพัฒนาศูนย์เด็ก
เล็กอย่างมีส่วนร่วม และทำข้อเสนอ
เชิงนโยบาย

Knowledge vision

เด็กมีพัฒนาการสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกาย
จิตใจ อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา

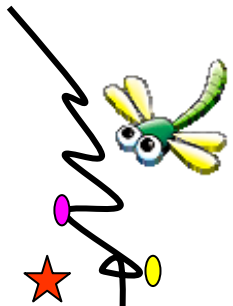

Knowledge sharing/ utilization

ศึกษาทบทวนปัญหา และยุทธศาสตร์โดยคณะ
ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทำงานเกี่ยวกับเด็ก และให้
คำแนะนำแก่กรมฯ จัดทำโครงการ พัฒนา
ศักยภาพพหุภาคีเพื่อพัฒนาศูนย์เด็กเล็กอย่าง
มีส่วนร่วม และทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

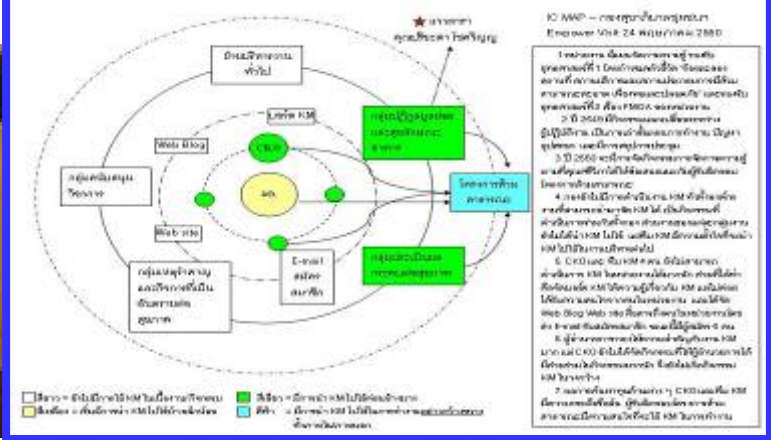
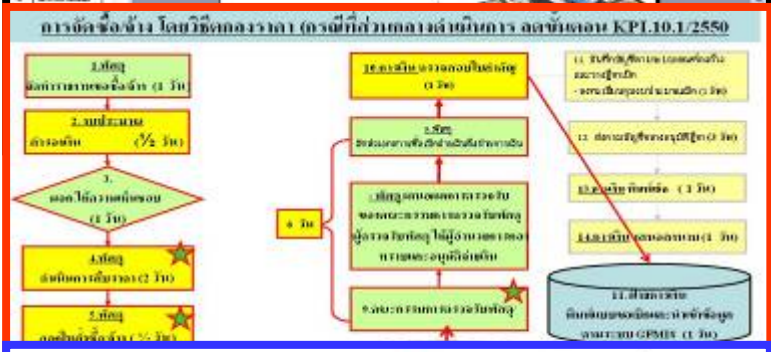
Knowledge asset

- ข้อมูล องค์ความรู้เกี่ยวกับ
สถานการณ์เด็กปฐมวัย หนังสือเล่ม
แรก ดนตรกับพัฒนาการเด็ก (Explicit
knowledge)
- วิสัยทัศน์ ประสบการณ์ ของ
ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร นักวิชาการ
บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (tacit knowledge)

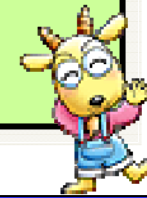

Artefact ... Knowledge Initiative ...

- ★ เกณฑ์จัดการความรู้กรมอนามัย
- ของเด็กเล่นพื้นบ้าน
- บันทึกเรื่องเล่า/สรุปบทเรียน/เพิ่มความดี
- แฟ้มภูมิปัญญา
- Flowchart ลดขั้นตอนจัดซื้อ/จัดจ้าง
- กะหล่ำปลีแก้ปัญหาเต้านมคัดตึง

... Technology Initiative ...

อ่างล้างมือ

ผ้าปิดตา

หมอนวางรองนั่ง

ศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM Portal)

IC Mapping

Knowledge Center

ศูนย์ความรู้กรมอนามัย
Department of Health, MOPH

เวที “ การจัดการความรู้สู่การพัฒนาสังคมสาธารณะไทย ”

การประชุมสัมมนาเวทีเด็กไทยทำได้ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

การจัดซื้อ/จ้าง โดยวิธีตกลงราคา

